

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

на

гл. ас. д-р Нели Веселинова

ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ”

по професионално направление 4.4. Науки за Земята
(География на населението и селищата. Медицинска география)

обявен в "Държавен вестник" бр. 56 от 30.06.2023 г.
от Софийски Университет „Св. Климент Охридски“
за нуждите на катедра „Социално-икономическа география”
към Геолого-географския факултет

София

2023

Група от показатели В, показател 3 – Хабилитационен труд – монография

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 1	2021	Веселинова, Н. (2021) Медицинската география - постижения и надежди. Парадигма, ISBN 978-954-326-446-9, 246 с.
<p>Изборът на изследователската тема е продиктуван от разрастващото се значение на медицинската география и от личния интерес на автора към това направление. Настоящата монография е свързана и с желанието медицинската география да се преоткрие и доразвие сред географите, учителите по география в средните училища, преподавателите по география във висшите училища и сред други специалисти, които да разберат нуждата от високо ниво на развитие на науката.</p> <p>Структурата на предложения труд обхваща въведение, шест глави и заключение.</p> <p>Първата глава е посветена на теоретичните и методологичните въпроси, свързани с медицинската география, акцентира върху същността и мястото ѝ в системата на науките.</p> <p>Втората глава разглежда историческото развитие на медицинската география - от географските и медицинските сведения в Древността и Античността - до XX век и утвърждаването на медицинската география.</p> <p>Третата глава обхваща факторите - и географски и негеографски, които се изследват от медицинската география и оказват влияние върху здравословното състояние на човека.</p> <p>Четвъртата глава е посветена на избрани заболявания сред населението в световен мащаб, позовавайки се на действащата към 2020 г. 10-та ревизия на Международната класификация на болестите.</p> <p>Петата глава е посветена на развитието на медицинската география в България като отчасти е обърнато внимание и на развитието на медицината в страната.</p> <p>В шестата глава е направен опит да се изясни реалното състояние на медицинската география в България и перспективите пред нейното развитие.</p> <p>Целта на труда е да изясни същността и мястото, значението и задачите на</p>		

медицинската география, да разгледа нейното геохронологично развитие и фактори и да се оцени съвременното ѝ състояние и перспективи за развитие.

Обектът на изследване е медицинската география като научно направление, а предметът на изследване е многообхватен и включва географското и медицинското теоретично познание за медицинската география, историко-географското развитие на медицинската география, еволюцията на идеите и методите на изследване, разпространението на някои видове заболявания.

За постигане на поставената цел основните задачи са:

1. Изясняване на същността на медицинската география.
2. Анализиране на мястото ѝ в системата на науките.
3. Анализиране на връзките ѝ с избрани медицински науки.
4. Комплексно географско анализиране на природните, икономическите, социалните, политическите, екологичните и други фактори, които в сложна, динамична, комбинация, оказват влияние върху здравословното състояние на населението.
5. Изясняване на състоянието и перспективите пред медицинската география в България.

Използваните методи в разработката са много разнообразни и не задължително чисто географски. Едни от най-важните са описателният, сравнителният, картографският и историческият метод. Историческият метод е широко използван, защото той е присъщ на почти всяко географско проучване.

От качествените методи са използвани теренна работа, свободна беседа, интервю, наблюдение и проучване на документация, а от количествените методи-статистическият анализ.

Ограниченията и проблемите на изследването не са малко. Един от първите и най-важни проблеми, както от гледна точка на медицината, така и от гледна точка на географията, е статистическият. Втори голям проблем се явява липсата на комуникация между учените от двете науки. Трети голям проблем е липсата на изучавани дисциплини на тема медицинска география. Този предмет трябва да бъде задължителен за изучаване не само в географските специалности и нейните производни, но и в медицинските специалности и да залегне в плановете им.

The choice of the specific research topic was dictated by the growing importance of medical geography and by the author's personal interest in this direction. The present monograph is also related to the desire for medical geography to be rediscovered and further developed among geographers, geography teachers in secondary schools, geography teachers in higher schools, and other specialists who understand the need for a high level of development of science.

The structure of the proposed work includes an introduction, six chapters, and a conclusion.

The first chapter is devoted to the theoretical and methodological issues related to medical geography, emphasizing its essence and place in the system of sciences.

The second chapter examines the historical development of medical geography - from geographical and medical information in Antiquity - to the 20th century and the validation of medical geography.

The third chapter covers the factors - geographic and non-geographic - that are studied by medical geography and impact individuals' health status.

The fourth chapter is devoted to selected diseases in the global population, referring to the 10th revision of the International Classification of Diseases.

The fifth chapter is dedicated to the development of medical geography in Bulgaria, and attention is paid to the development of medicine in the country.

The sixth chapter shows the actual state of medical geography in Bulgaria and the prospects for its development.

The purpose of the monograph is to clarify the essence and place, the meaning, and the tasks of medical geography, to examine its geochronological development and factors, and to assess its current state and prospects for development.

The object of research is medical geography as a scientific direction, and the subject of research includes the geographical and medical theoretical knowledge of medical geography, the historical-geographical development of medical geography, the evolution of research ideas and methods, and the spread of certain types of diseases.

To achieve the goal, the main tasks are:

1. Clarification of the essence of medical geography.

2. Analyzing its place in the system of sciences.

3. Analyzing its connections with selected medical sciences.

4. Complex geographical analysis of the natural, economic, social, political, ecological, and other factors that, in a complex, dynamic, combination, have an impact on the health of the population.

5. Clarification of the state and prospects for medical geography in Bulgaria.

The methods used in the monograph are very diverse and not necessarily purely geographical. Some of the most important are the descriptive, comparative, cartographic, and historical methods. The historical method is widely used because it is inherent in almost every geographical study.

Qualitative methods are fieldwork, free discussion, interview, observation and documentation research, and quantitative methods - statistical analysis.

The limitations and problems of the study are not a few. One of the first and most important problems, both from the point of view of medicine and from the point of view of geography, is statistical. The second problem is the lack of communication between the scientists. A third big problem is the lack of studied disciplines on the subject of medical geography. This subject should be compulsory for study not only in geography majors and its derivatives, but also in medical majors, and should be included in their plans.

Група от показатели Г, показател 6 – Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 2	2016	Веселинова, Н. (2016) Приоритети в локалното развитие на източната част на Софийската котловина. Парадигма, ISBN 978-954-326-278-6, 361 с.

Посоченият труд е издаден на базата на защитен дисертационен труд през 2015 г. Обект на изследването са общините Елин Пелин и Горна Малина, разположени в източната част на Софийската котловина и оградните планини. Предметът на изследването е обширен и включва провежданата политика за регионално и местно развитие, местното самоуправление, възможностите за икономически растеж и развитие на двете общини. Структурите и процесите, които са предмет на анализ и оценка, са разгледани на равнище община и населени места като в някои случаи са сравнени с тези на държавно и областно ниво. В изследването се твърди, че социално-икономическото развитие на разглежданите общини трябва да бъде водено от политика, която да е пряко свързана и с развитието на столицата. Територията на общините Елин Пелин и Горна Малина има ресурс и възможност да се превърне в икономически бързо развиваща се крайградска зона на град София. Въпросът дали все още самостоятелното административно съществуване на общините Елин Пелин и Горна Малина е реално, дали административно-териториалното устройство вместо да изпреварва социално-икономическото развитие и да го ръководи, не е изостанало от него също е поставен. В това отношение географията „е най-подходящият инструмент” за намиране точния отговор на тези толкова важни за обществото въпроси. От техния отговор зависи развитието не само на столичния град и Софийската котловина, но се дава и пример как да се изследва социално-икономическото развитие на други подобни котловини.

The book was published on the basis of a dissertation in 2015. The object of the study is the municipalities of Elin Pelin and Gorna Malina, located in the eastern part of the Sofia Valley and the surrounding mountains. The subject of the research is extensive and includes the ongoing policy of regional and local development, local self-government, opportunities for economic growth, and the development of the two municipalities. The structures and processes that are the subject of analysis and assessment were examined at the level of municipalities and settlements, and in some cases were compared with those at the state and district level. The study claims that the socio-economic development of the municipalities should be guided by a policy that is directly related to the development of the capital and should be considered together with the development of the capital. The territory of Elin Pelin and Gorna Malina municipalities has the resources and opportunity to become an economically rapidly developing suburban area of the city of Sofia. We are interested in if

the independent administrative existence of the municipalities of Elin Pelin and Gorna Malina is real and whether the administrative-territorial structure, instead of leading the socio-economic development is not lagging behind it. In this regard, geography "is the most appropriate tool" for finding the exact answer to these questions. The development of the capital city and the Sofia valley depends on the answer and it also provides an example to study the socio-economic development of other similar valleys.

Група от показатели Г, показател 8 – Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензирани или в редактирани колективни токове

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.1	2016	Veselinova, N. (2016) Demographic problems of small settlements in Bulgaria. География и приятели, 511-522, ISBN: 978-954-326-273-1

Статията разглежда демографските проблеми на малките населени места в България. Уводът е посветен на дефиницията на понятието малки селища. Обектът на изследване са много малките населени места - до 200 души и малките населени места – от 200 до 1 000 души. Тези селища са разгледани във връзка с ролята им в демографското развитие на страната. Показан е броят на населението в малките селища за периода 1934 г. – 2007 г., както и тяхното разпределение. Разгледани са ключови демографски проблеми в тези селища като брой население, коефициент на раждаемост, коефициент на смъртност, миграции, заетост и безработица, проблеми с образованието, здравеопазването и доходите на населението. Обърнато е внимание на сигурността в електроснабдяването и водоснабдяването, покритието на мобилните мрежи и интернет, доставките и грижата за възрастните хора.

The article examines the demographic problems of small settlements in Bulgaria. The introduction is devoted to the definition of the concept of small settlements. The object of research is very small settlements - up to 200 people and small settlements - from 200 to 1,000 people. These settlements are examined in relation to their role in the demographic development of the country. The number of the population in the small settlements for the period 1934 - 2007 is shown, as well as their distribution.

Key demographic issues in these settlements such as the number of population, birth rate,

death rate, migrations, employment and unemployment, problems with education, health care, and income of the population are examined. Attention has been paid to security in electricity and water supply, mobile network and internet coverage, supplies, and care for the elderly.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.2	2017	Veselinova, N. (2017) Festivals of kiselo mlyako – a culinary tourism offer from Bulgaria to Europe and the rest of the world. Geography and tourism, 5 (1), 67-72, ISSN 2353-4524, eISSN 2449-9706, DOI: 10.5281/zenodo.834506

Научната статия е посветена на киселото мляко като традиционна българска храна. Тя цели да запознае читателя с историята на киселото мляко и ползите за здравето от употребата му. Подробно е засегнат въпросът за разликите между киселото мляко и йогурт. В материала се обръща внимание на различни населени места в България, които организират и провеждат различни инициативи с цел туризъм и популяризиране на киселото мляко.

The scientific article is dedicated to the kiselo mlyako as a traditional Bulgarian food. It aims to acquaint the reader with its history and the health benefits of its use. The question of the differences between kiselo mlyako and yogurt is touched upon in detail. The material pays attention to various settlements in Bulgaria that organize different initiatives for the purposes of tourism and the promotion of kiselo mlyako.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.3	2017	Бояджиев, В., В. Ангелова, Н. Веселинова, В. Зарков, Вл. Илчев, Ст. Тимарева (2017) Българската община – географска тайна. Регионално развитие и политика, 39-44, ISBN: 978-954-92917-8-0

Статията разглежда организацията на държавната територия от Освобождението до наши дни. Основен акцент се поставя на проблемите на българските общини - самоуправление, децентрализация, деконцентрация, обезлюдяване, централизъм. Обърнато е внимание на административния подход към икономиката, селищното развитие и населението. Дадени са изводи и препоръки за

конкретни действия като свобода на населението от всички селища да определя дали желае да принадлежи към дадената териториална единица-община и област както и въвеждане длъжността „професионален географ“ в общината със съответните функции.

The article examines the organization of the state territory from the Liberation to the present day. The main emphasis is placed on the problems of Bulgarian municipalities - self-governance, decentralization, deconcentration, depopulation, and centralism. Attention is paid to the administrative approach to the economy, urban development, and population. Conclusions and recommendations for specific actions are given, such as the freedom of the population from all settlements to determine whether they wish to belong to a certain territorial unit - municipality and district. An introduction of the position of "professional geographer" in the municipality with the corresponding functions is needed.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.4	2017	Бояджиев, В., Н. Веселинова (2017) Границите като проблем за регионалното развитие на България. Перспективи за устойчиво регионално развитие, 556-563, ISBN 987-619-203-207-4 chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/http://regions.uard.bg/index.php/jubilee/jisc/paper/viewFile/170/169

В предлагания труд се разглежда историята на вътрешните граници между териториалните единици в България, които са нестабилни и постоянно се променят. Като проблем се поставя използването на административните граници като бариера – както външните (на държавата), така и вътрешните (между отделните региони на системата NUTS) и занижената географска култура. Териториалното влияние на централните селища е слабо, периферията не чувства тяхното влияние и границите между регионалните единици вътре в страната нямат сила. Като резултат е изведено желанието на граничното население да премине към друга община или административна област. Процесът и решението изискват дълъг период от време, сериозни промени в научните изследвания, географското образование и в провежданата политика.

The proposed work examines the history of the internal borders between the territorial

units in Bulgaria, which are unstable and constantly changing. The problem is the use of administrative borders as a barrier - both external (of the state) and internal (between the regions of the NUTS system) and the undervalued geographical culture. The territorial influence of the central settlements is weak, the periphery does not feel their influence, and the borders between regional units inside the country have no strength. As a result, the desire of the border population to move to another municipality or administrative area was deduced. The process and decision require a long period of time, major changes in scientific research, geographical education, and in the policy.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.5	2017	Веселинова, Н., В. Бояджиев, Г. Костадинов, В. Зехтинджиева (2017) Проблеми на развитието на българските общини. Устойчиво регионално развитие на България, 51-55, ISBN: 978-619-90054-7-7

В предложената разработка се акцентира на българските общини и съвременните им проблеми. Разгледан е въпросът за реформите и периодичното уедряване и раздробяване на общините. Засегнати са част от проблемите на руралните райони, неправилно наречени селски райони. Липсата на самоуправление на общинско ниво е изведена като един от основните проблеми. Установено е, че българските общини са нестабилни и като форма и като съдържание. Необходимостта от по-голяма самостоятелност е видна и е необходимо да се работи на всички нива за постигането ѝ.

The article is focused on Bulgarian municipalities and their contemporary problems. The issue of reforms and periodic consolidation and fragmentation of municipalities was discussed. Some of the problems of rural areas are affected. The lack of self-governance at the municipal level is cited as one of the main problems. Bulgarian municipalities are unstable in both form and content. The need for independence is evident and it is necessary to work at all levels to achieve it.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.6	2018	Бояджиев, В., В. Зарков, Н. Веселинова, Пл. Патарчанов (2018) Социално-икономическото райониране на България - традиции, съвременни достижения и проблеми. Proceedings of

	<p>the International scientific and practical conference “Bulgaria of regions’2018”, 21-37, ISBN 987-619-203-229-6 http://science.uard.bg/index.php/regions/issue/view/31/showToc</p>
--	--

В предложения труд се разглежда българската географска наука и нейните разработки, свързани с икономическото райониране. Обърнато е конкретно внимание на предложенията, идващи от МРРБ и необходимостта да се отговори на нормативното изискване, относно броя на населението в отделните NUTS 2 равнища. Материалът акцентира върху липсата на детайлна информация относно използваните критерии и показатели, въз основа на които са подбрани и в последствие предложени трите варианта.

The proposed work examines Bulgarian geographical science and its development related to economic regionalization. Particular attention is paid to the proposals coming from the Ministry of Regional Development and Public Works and the need to cover the normative requirement regarding the number of the population in the NUTS 2 level. The material emphasizes the lack of detailed information about the used criteria and indicators, on the basis of which the three options were selected and subsequently proposed.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.7	2019	<p>Veselinova, N. (2019) Contemporary problems of medical geography in Bulgaria. Управление и образование, 15 (4), 180-184, ISSN: 13126162 chrome- extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/http://www.conference- burgas.com/maevolumes/vol15/b4_v15.pdf</p>

Медицинската география е важно научно направление, с особено значение за развитието на географската наука и медицината. Целта на материала е да се разгледат съвременните проблеми на медицинската география и начините за тяхното решаване. Обект на изследването е медицинската география в България, а предмет - процесите, свързани с нея. Темата е актуална защото в България има много проблеми, свързани с медицината, здравеопазването и географията, а българската медицинска география изостава в развитието си.

Medical geography is a very important branch of geography, with particular importance for the development of geographical science and medicine. The purpose of the material is to consider the modern problems of medical geography and ways to solve them. The object of the study is the medical geography in Bulgaria, and the subject - the processes related to it. There are many problems related to medicine, healthcare, and geography in Bulgaria. The topic is relevant because Bulgarian medical geography is lagging in its development.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.8	2019	Бояджиев, В., Н. Веселинова, Пл. Патарчанов, В. Зарков (2019) Географският фактор и поземленият данък. Proceedings of the International scientific and practical conference "Bulgaria of regions'2019", 287-294, ISBN (online): 978-619-203-281-4 http://science.uard.bg/index.php/regions/issue/view/38

Най-разпространеният и най-масов природен ресурс на България е нейната територия. Централно място в нея заемат земеделските земи. Целта на изследването е да се обърне внимание и да се разгледа необходимостта от поземления данък. Обектът е самият поземлен данък. Методиката на изследването има за основа икономогеографският анализ, подкрепен от сравненията. Важен метод на изследване е сравнението в исторически план, както и посещенията на терена и анкетите по необходимост. Посещенията и разговорите по места из цялата страна позволиха да се открият както общите особености, така и някои крайности и в положителния и в отрицателния смисъл. Липсата на единен електронен поземлен кадастър, на организации от типа на модерните земеделски камари, които да регулират режима на

работната сила, на производствената и на търговската специализация по места бяха реална пречка.

Bulgaria's most widespread and massive natural resource is its territory. Agricultural lands occupy a central place in it. The purpose of the study is to address and consider the need for land tax. The object is the land tax itself. The research methodology is based on the economic-geographical analysis, supported by the comparisons. A vital research method is a historical comparison and field visits and surveys. The most valuable were the visits and conversations in places all over the country. This made it possible to highlight both common features and some extremes in both the positive and negative sense. The lack of a unified electronic land cadaster and organizations of the type of modern agricultural chambers to regulate the labor force regime, production and commercial specialization in places were a real obstacle.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.9	2019	Веселинова, Н. (2019) Консумацията на алкохол и алкохолизмът в България. Eastern academic journal, (3), 66-79, ISSN: 2367-7384 https://www.e-acadjournal.org/toc_03_2019.html

Темата за консумацията на алкохол сред населението в страната започва да се дебатира, най-често след злоупотреба сред непълнолетни лица или след тежки пътнотранспортни произшествия. Тази тема винаги е била актуална и ще продължава да бъде. Целта на изследването е да проследи за период от 10 години увеличава ли се потреблението на алкохолни напитки сред населението на България и изследват ли се взаимовръзките между консумацията на алкохолни напитки и заболяемостта на населението в страната. Обект на изследване е населението и потреблението на алкохол, а предмет – процесите, които се явяват след на тази консумация. Задачите са: анализиране на изходящите данни за консумацията на алкохолни напитки, анализиране на териториалното разпределение на потреблението, обобщаване данните за заболяемост на населението, вследствие на психични разстройства, изследване на част от причините за консумация на алкохол. Основните методи за набиране на информация са ретроспективен анализ, статистико-демографски метод, картографски метод, анализ и синтез. Основният източник на статистическа информация е

Националният статистически институт.

Alcohol consumption among the population is important, most often after abuse among minors or after serious traffic accidents. This topic has always been relevant and will continue to be. The purpose of the study is to analyze if the consumption of alcoholic beverages among the population of Bulgaria is increasing and to examine the interrelationships between the consumption of alcoholic beverages and the morbidity of the population in the country for a period of 10 years. The object of research is the population and the consumption of alcohol, and the subject is the processes that occur as a result of this consumption. The tasks are: analyzing the output data on the consumption of alcoholic beverages, analyzing the territorial distribution of consumption, summarizing the data on morbidity of the population as a result of mental disorders, and researching some of the reasons for alcohol consumption. The main methods are retrospective analysis, statistical-demographic method, cartographic method, analysis, and synthesis. The main source of statistical information is the National Statistical Institute.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.10	2019	Бояджиев, В., Н. Веселинова, В. Зарков (2019) Природните и културните ландшафти на Същинска Средна гора като средище за утвърждаване на етноси. Journal of the Bulgarian Geographical Society, 41, 37–42 ISSN (print) 0375-5924, ISSN (online) 2682-986X https://jbgs.arphahub.com/article/32281/

Целта на посочения труд е да свържем еволюцията в използването на природните и културните ландшафти с промените в етническата структура на местното население. Сложното взаимодействие между динамичната и пасивната антропогенизация трябва да се търси в използването на местните природни ресурси и на пасищата по билото на Централна Средна гора. Обектът на изследване е Средна гора като природна система, а предметът е нейната антропогенизация с всичките положителни и отрицателни страни. Периодът, който ни интересува, започва от времената на предпродуктивистката земеделска парадигма. В изследването са използвани в съответната комбинация няколко изследователски методи. Непосредствената информация е в резултат на посещенията на всички природни обекти, които са посочени в статията като елементи

на природната среда.

The aim of this work is to link the evolution of the use of natural and cultural landscapes with the changes in the ethnic structure of the local population. The complex interplay between dynamic and passive anthropogenization should be sought in the use of local natural resources and pastures along the ridge of the Central Middle Forest. The object of research is Sredna Gora as a natural system, and the subject is its anthropogenization with all its positive and negative sides. The period we are interested in begins with the times of the pre-productivist agricultural paradigm. In the study, several research methods were used in the appropriate combination. The immediate information is the result of the visits to all the natural objects that are used in the article as elements of the natural environment.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.11	2019	Веселинова, Н., В. Бояджиев (2019) Туризъм, рурализъм и демографската катастрофа. Туризмът в новото хилядолетие – състояние и перспективи, 664-672, ISBN: 978-954-23-1764-7

Основен мотив за изследователски интерес е убеждението, че изходът от демографската криза трябва да се търси не чрез преки въздействия върху нейните показатели, а чрез политики, които водят до промяна в съдържанието и комбинацията от фактори за съществуването на въпросната криза. Към това ни подтикват и нередостните резултати, получавани от всички досегашни опити с преки административни решения да се търси изход от демографските трудности. Българската практика показва, че различни лостове и показатели или слабо влияят или въобще не влияят в желаната посока и сила. Обект на изследване е същността на всяко от трите понятия като проблем на социално-икономическото развитие. Предмет на изследване е тяхното системно обвързване и създаване на политика за успоредното им използване и решаване на проблеми. Основната цел е ориентирана към изход от демографската катастрофа. Затова рурализмът и туризмът са разгледани като елементи, които играят ролята и на фактори за изход от тежките демографски проблеми.

A motive for research interest is the belief that the way out of the demographic crisis

should be sought not through direct impacts on the indicators, but through policies that lead to a change in the content and combination of factors for the existence of the crisis. We are encouraged to do it by the results to find a way out of the demographic problems, obtained from all previous attempts with direct administrative decisions. Bulgarian practice shows that various levers and indicators have little influence or do not influence. The object of research is the essence of each of the three concepts as a problem of socio-economic development. The subject of the study is the systematic connection and creation of a policy for their parallel use and problem-solving. The main goal is oriented toward a way out of the demographic catastrophe. Therefore, ruralism and tourism are considered elements that play the role of determining a way out of the severe demographic problems.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.12	2020	Веселинова, Н. (2020) Европейският съюз и България – географски размисли. Eastern Academic Journal, (1), 11-17, ISSN: 2367–738, http://www.e-acadjournal.org/bg/toc_01_2020.html

Целта на изследването е да се посочат някои от българските проблеми в условията на членство в ЕС. Необходимата информация е получена чрез различни методи, най-съществените от които са продължителност на изследването, разполагаме финансов ресурс и други. Основният източник на статистическа информация е Националният статистически институт. Задачите са многопластови, но най-важните са да конкретизираме проблемите и да анализираме съвременното състояние на ЕС и на българското общество. Основните методи за набиране на информация са ретроспективен анализ, статистически метод, демографски метод, картографски метод, анализ и синтез. От общонаучните методи е приложен методът на системния анализ и логическият метод. От частните методи в географската наука са приложени методът на наблюдението, описанието, сравнението. Историческият метод също е използван с оглед по-добро разработване на изследването.

The purpose of the research is to show some of the Bulgarian problems with the conditions of EU membership. The information is obtained through various methods, the most important of which are the duration of the study, available financial resources, and others.

The main source of statistical information is the National Statistical Institute. The tasks are multi-layered, but the most important is to specify the problems and analyze the current state of the EU and Bulgarian society. The main methods are retrospective analysis, statistical method, demographic method, cartographic method, analysis, and synthesis. The system analysis method and the logical method, the method of observation, description, and comparison were applied. The historical method was also used to develop the research.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.13	2020	Веселинова, Н., В. Бояджиев (2020) Единство и различия в именната система на българите: географски анализ. Knowledge– International Journal, 40 (6), 1169-1174, ISSN (Printed): 1857-923X, ISSN (Online): 2545-4439 https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/issue/view/39

В посоченото изследване са избрани два български града, с различни географски условия, разположени в различни региони - Северна и Южна България. Двата града практически нямат допирни точки в своята многовековна история. Те имат различно географско положение и близостта и различията на личните имена ще покаже доколко българите са една културна именна система, а не механичен сбор от административно-политически събрани на една селищна площадка хора. Целта е географски анализ на именната система. Тя дава информация и за диалекта и за културата и образованието.

Two Bulgarian cities with different geographical conditions, located in different regions - Northern and Southern Bulgaria - were selected in the mentioned research. The two cities practically have no points of contact in their centuries-old history. They have different geographical locations and the closeness and differences of the personal names will show if the Bulgarians are a cultural name system, but not a mechanical collection of administratively politically gathered people on one settlement site. The aim is a geographical analysis of the name system. It also provides information on dialect, culture, and education.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.14	2020	Веселинова, Н. (2020) Илюзията кохезия: поглед от България. Knowledge – International Journal, 38 (6), 1475–1480, ISSN (Printed): 1857-923X, ISSN (Online): 2545-4439,

Темата за кохезията в България периодично се оказва в центъра на общественото внимание, най-често след неуспех на инициативи и упадък на селища. Тази тема винаги е била актуална и, за съжаление, ще продължава да бъде още повече с оглед на големите териториални неравенства в страната и между България и ЕС. Целта на изследването е да проследи проблематиката, свързана с кохезията в България и имаме ли успех в тази насока. Обект на изследване е кохезията, а предмет – процесите, които се явяват вследствие на увеличаването или намаляването на териториалните неравенства. Задачите са: анализиране и обобщаване на резултатите от кохезията в страната и изследване на част от причините за (не)успеха на кохезията. Основният източник на статистическа информация е Националният статистически институт. Задават се основни въпроси, свързани със съвременното състояние на България и се разглеждат стари въпроси, останали без конкретен отговор като защо 13 години след началото на членството ни в ЕС пустеещите територии се увеличават и се наблюдават все по-големи териториални неравенства.

The topic of cohesion in Bulgaria is periodically at the center of public attention, most often after the failure of initiatives and the decline of settlements. This topic has always been relevant and, unfortunately, will continue to be even more, because of the great territorial inequalities in the country and between Bulgaria and the EU. The research aims to follow the problems related to cohesion in Bulgaria and to check if there is success in this direction. The object of research is cohesion, and the subject – is the processes that appear as a result of the increase or decrease of territorial equalities. The tasks are: analyzing and summarizing the results in the country and researching some of the reasons for the success or failure of cohesion. The source of statistical information is the National Statistical Institute. Basic questions related to the current state of Bulgaria are asked, and old questions are left without a concrete answer, such as why 13 years after the beginning of our membership in the EU, the wasteland is increasing and territorial inequalities are increasing.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.15	2020	Веселинова, Н. (2020) Место рома в руралном развитии Болгарии. Научные вести, 2 (19), 10-21, ISSN (print): 2619-

		1245, http://www.nvesti.ru/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9D%D0%B0%D1%83%D1%87%D0%BD%D1%8B%D0%B5_%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8_%E2%84%962_19_2020.pdf
--	--	--

Темата на доклада е актуална в България, защото страната изпитва затруднения с интеграцията на ромите и решаването на ромските проблеми. Целта на настоящия труд е да се покаже ромското общество и начина му на живот в малък общински център, мястото на ромите в селището и отношението към тях. Обект на изследване са ромите, а предмет – тяхното място в българското общество. Задачите са: конкретизиране на проблемите, свързани с ромите и всестранно им разглеждане, анализиране на съвременното състояние, поведението и тенденциите в развитието на ромската етническа група, разкриване и изследване на факторите, които биха повлияли на нагласите и начина на мислене сред обществото. Приложени са много методи, един от които е статистическият, а методите за събиране на информация включват интервюта и анкетни карти.

The topic is relevant because there are difficulties with the integration of the Roma and solving the Roma problems in Bulgaria. The purpose of the present work is to show the Roma society and its way of life in a small municipal center, the place of the Roma ethnic group in the settlement, and the attitude towards them. The object of research is the Roma, and the subject is their place in Bulgarian society. The tasks are: specifying the problems related to the Roma, analyzing the current state, behavior, and trends in the development of the Roma ethnic group, and revealing and researching the factors that would influence the attitudes and way of thinking among society. Many methods have been applied, one of which is the statistical method. Methods of collecting information include interviews and questionnaires.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.16	2020	Веселинова, Н. (2020) Онкогеографски изследвания и проблеми. Knowledge – International Journal, 41 (3), 525-533, ISSN (Printed): 1857-923X, ISSN (Online): 2545-4439,

Онкогеографията е сравнително ново направление в географската наука и изследвания и една от задачите ѝ е да изследва географското разпространение на онкозаболяванията у човека по територията. Структурата на предложената разработка обхваща въведение, методи и методология, резултати и последващ анализ, дискусия и заключение. Обект на изследване е броят на хората с новообразувания за две отделни години – 2000 г. и 2018 г., а предметът на изследване са процесите, свързани с тях. Основната цел на настоящия труд е да се анализират абсолютен и относителен дял на заболялите и да се покаже има ли покачване на заболеваемостта при намаляващия брой на населението в България. За постигане на целта се поставят следните задачи: определяне на времевия диапазон на изследването, обобщаване на резултатите относно броят на заболялите и анализиране на ситуацията в страната, вследствие на заболяванията. Основните методи за набиране на информация са: ретроспективен анализ, статистико-демографски метод, анализ и синтез. Изследването обхваща малък период от време – изследва конкретно годините от 2000 г. до 2018 г. и прави сравнение между тях. Избрахме 2000 г. с оглед началото на века, а 2018 г. е последната, за която има публикувани данни при разработването на материала - началото на 2020 г.

Oncogeography is a relatively new direction in geographical science and research, and one of its tasks is to study the geographical distribution of cancer diseases in humans across the territory. The structure of the proposed development covers an introduction, methods, and methodology, results and subsequent analysis, discussion, and conclusion. The object of research is the number of people with neoplasms for two separate years - 2000 and 2018, and the subject of research is the processes related to them. The main goal of the present work is to analyze the absolute and relative share of the cases and to show whether there is an increase in the incidence while the Bulgarian population is decreasing. To achieve the goal, the following tasks are set: determining the time range of the study, summarizing the results regarding the number of patients, and analyzing the situation in the country as a result of the diseases. The main methods are retrospective analysis, statistical-demographic method, analysis, and synthesis. The research covers a small period of time - it specifically examines the years 2000 to 2018 and makes a comparison between them. We chose the year 2000 in view of the beginning of the century, and 2018 is the last year with published data (the

beginning of 2020).

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.17	2021	Veselinova, N. (2021) Medico-geographical problems of Bulgaria in the conditions of the coronavirus pandemic. South Florida Journal of Development, 2 (3), 4855-4864, DOI: 10.46932/sfjdv2n3-079, ISSN: 2675-5459 https://ojs.southfloridapublishing.com/ojs/index.php/jdev/issue/view/15

Обект на изследване е Ковид кризата, в която попадна българското общество, без да бъде официално признавана, а предметът на изследване са проблемите, които произтичат от тази криза. Основната цел е да се анализира ситуацията в България и да се докаже, че в страната има много сериозни медико-географски проблеми, които не се изследват. Необходимо е да се очертаят първите изводи, които българското общество трябва да получи от всички науки, които могат да бъдат полезни при новите условия, вследствие на пандемията от коронавирус. Не е необходимо да се доказва нуждата от анализ, който трябва да бъде направен от медицинската география. В това начинание българската медицинска география трябва да поеме своето задължение и това разбиране е водещо при написването на изследването.

The subject of research is the Covid crisis, which Bulgarian society fell into without being officially recognized, and the subject of research is the problems arising from this crisis. The main goal is to analyze the situation in Bulgaria and to prove that there are very serious medico-geographical problems in the country that are not being paid attention to. It is necessary to outline the first conclusions that Bulgarian society should receive from all sciences that can be useful under the new conditions, as a result of the coronavirus pandemic. It is not necessary to prove the need for an analysis to be made by medical geography. Bulgarian medical geography must assume its duty, and this understanding is the guiding principle in writing the research.

Номер	Година	Заглавие
-------	--------	----------

Приложение № 3.18	2021	Бояджиев, В., Н. Веселинова, Пл. Патарчанов, В. Зарков (2021) Земеделските парадигми и връщането към природата. Екология и агротехнологии – фундаментална наука и практическа реализация, 2, 108-115, ISSN (print): 2738-8638, ISSN (on-line): 2683-0663, http://www.issapp- pushkarov.org/sites/default/files/pictures/sbornik_dokladi_nk_2020.pdf
----------------------	------	---

Като начин за обяснение на развитието на земеделието, парадигмите носят определени предимства. Може би на първо място се избягва политическото влияние с неговите обикновено разделителни за обществото и краткотрайни идеи. Българското земеделие по една или друга причина е преминало през всички парадигми. За разлика от развитите страни, обаче, у нас се преходява от една парадигма в друга без ясен преход, без старата парадигма да е довършена и в най-ново време преходът от една парадигма в друга е свързан с чуждото влияние. Обект на изследване е българското земеделие и агробизнес, а предмет – парадигмите, през които преминава земеделието. Основната цел на настоящия труд е да се направи кратка характеристика на парадигмите, да се посочи, според своите белези, къде се намира българското земеделие. Изводът не е положителен. Основните използвани методи са описателен, сравнителен, ретроспективен анализ, синтез.

Paradigms have certain advantages as a way of explaining the development of agriculture. Political influence with its usually divisive and short-lived ideas is avoided. Bulgarian agriculture, for one reason or another, has passed through all paradigms. There is a transition from one paradigm to another in our country, without a clear transition, without the old paradigm being completed, and in recent times the transition from one paradigm to another is related to foreign influence. The object of the research is Bulgarian agriculture and agribusiness, and the subject is the paradigms agriculture passes through. The main goal of the present work is to make a brief description of the paradigms, to indicate, according to their features, where Bulgarian agriculture is located. The conclusion is not positive. The main methods are descriptive, comparative, retrospective analysis, and synthesis.

Номер	Година	Заглавие
-------	--------	----------

Приложение № 3.19	2021	Веселинова, Н. (2021) Как раждаемостта (не) би могла да бъде повишена? ГСУ, ГГФ, кн. 2, География, 113, 223-234, ISSN (print): 0324-2579, ISSN (online): 2535-0579, https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/geologo_geografski_fakultet/oficialni_izdaniya/kniga_2_geografiya_tom_113
----------------------	------	---

Структурата на предложената разработка обхваща въведение, методи и методология, резултати от демографската политика на община Елин Пелин и последващ анализ, дискусия относно Правилника за реда и условията за отпускане на финансова помощ за новородено дете в общината и заключение. Обект на изследване е община Елин Пелин, а предметът на изследване е демографската ѝ политика. Основната цел на настоящия труд е да се анализират реда и условията за отпускане на финансова помощ за новородено дете в община Елин Пелин и да се предложат препоръки за подобряването им. За постигане на целта се поставят следните задачи: обобщаване на резултатите относно отпускане на финансова помощ за новородено дете и анализиране на демографската ситуация в община Елин Пелин. Основни информационни източници на настоящето изследване са Правилникът за реда и условията за отпускане на финансова помощ за новородено дете в община Елин Пелин, данни от община Елин Пелин, НСИ.

The structure of the proposed article is an introduction, methods, and methodology, results of the demographic policy of the municipality and subsequent analysis, a discussion on the rules for the terms and conditions for granting financial assistance for a newborn child in the municipality of Elin Pelin, and a conclusion. The object of research is the municipality of Elin Pelin, and the subject of research is its demographic policy. The main goal of this work is to analyze the terms and conditions for granting financial aid for a newborn child in the municipality of Elin Pelin and to propose recommendations for their improvement. To achieve the goal, the following tasks are set: summarizing the results regarding the granting of financial assistance for a newborn child in the municipality of Elin Pelin and analyzing the demographic situation in the municipality of Elin Pelin. The main information sources of the present research are the Regulations on the terms and conditions for granting financial assistance for a newborn child in the municipality of Elin Pelin, and data from the municipality of Elin Pelin, NSI.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.20	2021	Веселинова, Н. (2021) Медико-географската кохезия в България. Устойчиво развитие и социално-икономическа кохезия през XXI век – тенденции и предизвикателства, 2, 335-342, ISSN (print):978-954-23-2069-2, ISSN (online):978-954-23-2070-8, https://dlib.uni-svishtov.bg/handle/10610/4505

Основната цел на настоящия труд е да се изясни същността на медико-географската кохезия и отчасти да се анализира проблемът с териториалните различия в осигуреността с медицински кадри в страната. Обект на изследване е сближаването между регионите и областите в страната във връзка с медицинските грижи за населението, а предметът – процесите, свързани с тези грижи. Важен метод е сравнението. Особено внимание трябва да се проявява когато различните медицински и здравеопазващи дейности, за да се съизмерят, се остойностяват финансово. Разгледани са броят на лекарите, лекарите по дентална медицина, медицинските специалисти по области и региони и са изчислени брой души, които се падат на един медицински специалист. В основата на географската политика на кохезия лежат методите на географския анализ и синтез. Те са взаимно свързани и се използват заедно. Основни информационни източници на настоящето изследване са данни от НЦОЗА и НСИ.

The main goal of the present work is to clarify the essence of medical-geographical cohesion and partly to analyze the problem of territorial differences in the provision of medical personnel in the country. The object of research is the convergence between the regions and districts in the country regarding medical care, and the subject - the processes related to this care. An important method is the comparison. Particular care should be taken when different medical and healthcare activities are valued financially to be measured. The number of doctors, dentists, and medical specialists by district and region was examined and the number of people per one medical specialist was calculated. At the basis of the geographical cohesion policy are the methods of geographical analysis and synthesis. They are interconnected and used together. The main information sources of the present study are data from the NSI, and others.

Номер	Година	Заглавие
-------	--------	----------

Приложение № 3.21	2021	Veselinova, N. (2021) Medico-geographical problems of the sparsely populated rural territories in Bulgaria. Knowledge International Journal, 45 (3), 637-643, ISSN (Printed): 1857-923X; ISSN: (Online) 2545-4439, https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/issue/view/8
----------------------	------	--

Медико-географските проблеми на слабо населените рурални територии в България са много сериозни. Проблемите свързани с обезлюдяването, емиграцията на младо население, застаряването на населението и грижата за здравето не могат да бъдат решени. Недостатъчната здравна грижа в малките селища и в слабо населените рурални територии води след себе си висока заболяемост и висока смъртност. Обхватът на изследването е цялата страна, в която руралните райони заемат много голяма територия. Обект на изследване са слабо населените рурални територии и селища, а предмет на изследване са медико-географските проблеми и процеси, които протичат в тях. Основната цел на настоящия труд е да се анализират някои медико-географски проблеми в слабо населените рурални територии на страната, – села и малки градчета, които са свързани с лошо здравеопазване, обезлюдяване, застаряване, липса на образователни институции, бедност. Част от използваните методи са теренна работа, свободна беседа, интервю, анкета, наблюдение и проучване на документация, статистически анализ.

The medico-geographical problems of sparsely populated rural areas in Bulgaria are very serious. The problems related to depopulation, emigration of the young population, aging of the population, and health care cannot be solved. Inadequate health care in small villages and sparsely populated rural areas results in high morbidity and high mortality. The scope of the study is the entire country, in which rural areas occupy a very large area. The object of research is the sparsely populated rural territories and settlements, and the subject of research is the medico-geographical problems and processes that take place in them. The main goal of the present work is to analyze some basic medico-geographical problems in sparsely populated rural areas of the country, villages, and small towns, which are related to poor health care, depopulation, aging, lack of educational institutions, and poverty. Some of the methods are fieldwork, interview, survey, observation and document study, and statistical analysis.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.22	2022	Veselinova, N., L. Yancheva-Velinova (2022) Medico-geographical analysis of the prevalence of the specific language impairment among children in Bulgaria. Proceedings 2022 Geobalcanica, 141-148, ISSN: 1857-7636, doi:10.18509/GBP22141v, http://geobalcanica.org/proceedings-2022/

Медико-географските изследвания и анализи в областта на специфичното езиково нарушение при децата на определена територия са от особена важност за да се установи какво е разпространението и къде са необходими специалисти. Всяко дете се развива и усвоява езика по различен начин и е необходимо внимание, особено в случаите когато започне дори и незначително изоставане в развитието на речта. Целта на настоящия доклад е да анализира медико-географската ситуация при честотата и разпространението на Специфичното езиково нарушение при децата по територията на страната и на областно равнище и да се обърне внимание на малкия брой специалисти, които подпомагат децата. Обект на изследване на настоящия труд са децата във възрастовия диапазон 0-19 г. в Република България, при които се проявява Специфично езиково нарушение. Децата са разделени по възрастов фактор на предучилищна и училищна възраст, тъй като в края на петата година се смята за приключен процеса по нормалното езиково развитие и до началото на първи клас за повечето от тях, то е преодоляно. Когато по една или друга причина това не се е случило, децата развиват вторични нарушения от типа на дислексия, дисграфия и попадат в друга група нарушения. В настоящето изследване са взети официални данни от Националния статистически институт и Министерството на образованието на Република България за периода 2010 г. - 2020 г. за децата, които са диагностицирани със „Специфично езиково нарушение“ и в посочената година са терапевтирани от специалисти към Министерството. Тук не са включени данни за децата, които посещават частни центрове и организации, тъй като не се води статистика за това, а и голяма част от децата биха се дублирали.

Medico-geographic studies and analyzes in the field of specific language impairments in children in a certain territory are of particular importance in order to establish what the distribution is and where specialists are needed. Each child develops and acquires language

in a different way and attention is needed, especially in cases where even a minor delay in speech development begins. The purpose of this report is to analyze the medico-geographical situation regarding the frequency and spread of Specific Language impairments in children across the country and at the regional level and to pay attention to the small number of specialists who assist children. The object of research is the children in the age range 0-19 years in the Republic of Bulgaria, in whom a specific language impairment is manifested. The children are divided by age factor into preschool and school age because at the end of the fifth year, the process of normal language development is considered completed. When for one reason or another this did not happen, children develop secondary disorders such as dyslexia, and dysgraphia and fall into another group of disorders. In the present study, official data from the National Statistical Institute and the Ministry of Education of the Republic of Bulgaria for the period 2010 - 2020 were taken for the children who were diagnosed with "Specific Language Impairment" and in the specified year were treated by specialists at the Ministry. Data on children attending private centers and organizations are not included here, as no statistics are kept on this, and a large number of children would be duplicated.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.23	2022	Бояджиев, В., Пл. Патарчанов, Н. Веселинова (2022) Пазарът на Димитровград. ГСУ, ГГФ, кн. 2, География, 114, 241-255, ISSN (print): 0324-2579, ISSN (online): 2535-0579, https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/geologo_geografski_fakultet/oficialni_izdaniya/kniga_2_geografiya_tom_114
<p>Появата, развитието и упадъкът на пазара на Димитровград е предмет на изследването. Целта му е да се направят изводи, които могат да бъдат полезни за всички онези личности и организации, в чиито интереси влиза познаването на димитровградския пазар. По своя характер това проучване има по-скоро теоретичен характер, наложен от българската практика, но е и информативно и илюстративно във възможната степен. При внимателно вглеждане се установява, че протеклите и продължаващите промени в нашето национално стопанство налагат повторение на някои теоретични постановки, които са характерни още за кризисния социализъм от 80-</p>		

те години на миналия век с неговото преустройство, както и за първите години на прехода към модерната икономика. Подобен пример за необходимото допълнение на теоретични знания имаме и при българския агробизнес в условията на членството в Европейския съюз (ЕС). Наред с прилагането на литературния метод при прегледа на досегашните изследвания в проучването са приложени комплекс от научни подходи и методи, които позволяват постигане на нашата цел.

The emergence, development, and decline of the Dimitrovgrad marketplace are the subject of the research. The purpose is connected with conclusions that can be useful for all those individuals and organizations whose interests include knowledge of the Dimitrovgrad marketplace. This research has a rather theoretical nature imposed by the Bulgarian practice, but it is also informative and illustrative. It is found that the past and ongoing changes in our national economy necessitate the repetition of some theoretical statements that were characteristic of the crisis socialism of the 80s of the last century with its restructuring, as well as of the first years of the transition to the modern economy. We have a similar example of the necessary addition of theoretical knowledge in Bulgarian in the field of agribusiness in the conditions of membership in the European Union (EU). Along with the application of the literary method in the review of previous studies, a complex of scientific approaches and methods have been applied in the study.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.24	2022	Veselinova, N. (2022). Die Natur als Faktor bei der geographischen Erklärung der bulgarischen historischen Geographie. Actual Issues of Modern Science. European Scientific e-Journal, 23, ISSN 2695-0243, DOI: 10.47451/geo2022-11-01, 1-9, http://tuculart.eu/journals/esej/articles/geo

Връзката между географията и историята като две от най-старите науки започва от самото начало на научното познание. Опитите да се развият отделно доведоха както до тяхното изоставане, така и до невъзможността взаимно да си помагат. Изследването има за цел покаже важността на географията в историческото образование и практика в България. Проучването налага използване на определени методи в изследването на природните дадености и явления. Изводите са свързани с нуждата от въвеждането на географски дисциплини при обучението на студентите по история във висшите учебни заведения в страната. Това е от изключителна важност. И в училищното образование и в университетското образование в страната бъдещите историци имат недостатъчна географска подготовка.

The relationship between geography and history as two of the oldest sciences dates back to the very beginning of scientific knowledge. Attempts to develop separately led to both their backwardness and the inability to help each other. The research aims to show the importance of geography in historical education and practice in Bulgaria. The study requires the use of certain methods in the process of study of natural features and phenomena. The conclusions are related to the need for an introduction of geographical disciplines in the education of history students in higher education institutions in the country. This is very important. Both in school education and university education in the country, future historians have insufficient geographical training.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.25	2023	Veselinova, N. L. Yancheva-Velinova (2023). Medico-geographical analysis of dyslexia among children in Bulgaria. Proceedings 2023 Geobalcanica, ISSN: 1857-7636 (In Print)

Дислексията е комуникативно разстройство, при което има неспособност за възприемане и обработка на писмената форма на речта чрез различни сензорни модалности. То е свързано със затруднения в процеса на обработка на информацията, което оказва влияние върху процеса на ограмотяване и се характеризира с различия и несъответствия между задачите и тяхното изпълнение. Целта на настоящата работа е да се направи медико-географски анализ на децата с дислексия в България за периода 2010 г. - 2022 г. Медико-географското изследване е значимо в случая и е свързано с училищното географско обучение. В допълнение към нарушенията в четенето, писането и математическите способности, учениците могат да имат затруднения при определяне на географското положение на обектите и локализирането им на картата, четене на таблици и диаграми, описание на явления и обекти и др., поради нарушения в пространствената ориентация. Децата с дислексия са категория, която изисква различни познания от учителя по география, включително в областта на медицината и комуникативните нарушения. В настоящата работа ще бъдат анализирани броят на децата с дислексия и тяхното териториално разпределение в страната и по области. Специалистите, които работят с деца са малко и е необходимо да се предложи модел, при който децата с дислексия да бъдат обхванати от достатъчно специалисти.

Dyslexia is a communicative disorder in which there is an inability to perceive and process the written form of speech through various sensory modalities. It is associated with difficulties in the process of processing information, which has an impact on the literacy process and is characterized by differences and inconsistencies between tasks and their implementation. The aim of the present work is to make a medico-geographic analysis of children with dyslexia in Bulgaria for the period 2010 - 2022. The medico-geographical research is significant in this case and connected with the school's geographical education. In addition to disorders in reading, writing, and mathematical abilities, students may have difficulties determining the geographical position of objects and locating them on the map,

reading tables, and diagrams, describing phenomena and objects, etc., due to disorders in spatial orientation. Children with dyslexia are a category that requires a variety of knowledge from the geography teacher, including in the fields of medicine and communication disorders. In the present work, the number of children with dyslexia and their territorial distribution will be analyzed in the country and by districts. Specialists who work with children are few and it is necessary to be proposed a model in which children with dyslexia are covered by enough specialists.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.26	2023	Veselinova, N. V. Boyadzhiev (2023). Bulgarian nature in the past: brief historical and geographical characteristics ГСУ, ГГФ, кн. 2, География, ISSN (print): 0324-2579, ISSN (online): 2535-0579 (Под печат)

Актуалността и значимостта на темата произлизат от факта, че е налице обществена необходимост от повече задълбочени научни изследвания в областта на историческата география. Обект на изследване е географската характеристика на българската природа в историческо отношение, а предметът на изследване е самата българска природа. Основната цел е да се направи кратка природна историко-географска характеристика и да се покаже необходимостта от развитие и разпространение на историческата география.

В тази работа с конкретни примери се прави опит да се обясни нуждата от навлизането на точни географски знания при обучението на историци, икономисти, журналисти, военни и други специалисти. Посочват се конкретни грешки при интерпретация на природния фактор за общественото развитие.

Bulgaria is one of the oldest countries in the world and its geographical and historical past are of high value. The backwardness of Bulgarian geography forces history to enter into "foreign waters" and mistakes were made. This could be written about the historical natural geography, including the use of modern maps for analysis and history education.

The significance of the topic stems from the fact that there is a public need for more in-depth research in the field of historical geography. In this study with concrete examples, an attempt is made to explain the need for the introduction of accurate geographical knowledge in the education of historians, economists, journalists, military, and other specialists. Specific errors in the interpretation of the natural factor for social development are pointed out.

Номер	Година	Заглавие
Приложение № 3.27	2023	Бояджиев, В., Н. Веселинова (2023) География на производството на ориз в Горна (Северна) Тракия през XVI век. Сборник Пространство-Общество-Икономика. т. 5, 158-174, ISBN 978-619-238-229-2 http://www.soccultgeo.eu/bg/2014-05-10-11-38-12/4-2

Достъпът до архивите на Османската империя създава големи възможности за българската историческа география. Разпространението на ориза е допринесло за промени в стопанството и в обществото на османците през XVI век. В началото оризът се произвежда само от мюсюлмани. Постепенно той се превръща във важна храна за цялото население на империята. Площите се разширяват по теченията на големите реки в низините на Тракия и Македония. Като наследство през втората половина на XX век България е единствената европейска държава, която сама произвежда необходимия си ориз. Днес българският ориз продължава да се търси на пазарите в Южна Европа. Целта на настоящата статия е да даде географско обяснение на проникването на ориза на Балканския полуостров. Затова обект на изследването е производството на тази важна култура, а предмет е нейното разпространение по територията в точно определен период от време.

Access to the archives of the Ottoman Empire creates great opportunities for Bulgarian historical geography. The spread of rice contributed to changes in the economy and society of the Ottomans in the 16th century. In the beginning, rice was produced only by Muslims. Gradually, it became an essential food for the empire's population. The areas expand along the courses of the great rivers in the lowlands of Thrace and Macedonia. As a legacy in the second half of the 20th century, Bulgaria was the only European country that produced its own rice. Today, Bulgarian rice continues to be sought after in the markets of Southern Europe. The article aims to give a geographical explanation of the penetration of rice into the Balkan Peninsula. Therefore, the object of the research is the production of this important culture, and the subject is its spread over the territory in a precisely defined period.

Група от показатели Е, показател 21 – Публикувано университетско учебно пособие

Номер	Година	Заглавие
-------	--------	----------

Приложение № 4	2017	Веселинова, Н. (2017) География на населението и селищата. Учебно помагало, Парадигма, ISBN 978-954-326-300-4, 282 с.
-------------------	------	---

Учебното помагало е предназначено за студенти в начален етап на обучение във висши учебни заведения. Целта му е да подпомага усвояването на лекционния материал, свързан с географията на населението и селищата в света, работата с данни и анализирането им. Всеки раздел на помагалото цели да въведе студента в основните изучавани теми по време на лекционния курс. Първият раздел изяснява основните групи фактори и тяхното влияние върху населението и неговото поведение. Целта на втория раздел е да запознае студентите с геодемографските райони в света и основните показатели за демографски анализ. Третият раздел подпомага студентите при разработването на темите за успешно полагане на изпита по учебната дисциплина "География на населението и селищата в света". Целта на четвъртия раздел е да изясни основните термини, използвани при изучаването на географията на населението и селищата в света. Общият брой на темите е 22. За тема № 7 са предвидени 4 учебни часа, за теми № 4, № 5, № 6, № 15, № 22 са предвидени по два учебни часа, а за останалите – по един учебен час. Описани са възможностите за самостоятелно разработване на теми по учебната дисциплина "География на населението и селищата" както за семестриален, така и за държавен изпит.

The book is intended for students in the initial stage of their education. Its purpose is to support the learning of the lecture material, connected with the geography of population and settlements, working with data, and analyzing it. Each section of the book aims to introduce the student to the main topics studied during the lecture course. The purpose of the first section is to clarify the main groups of factors and their influence on the population and its behavior. The purpose of the second section is to familiarize students with the geodemographic regions of the world and the main indicators for demographic analysis. The purpose of the third section is to assist students in developing the topics for successfully passing the exam in the discipline "Geography of Population and Settlements in the World". The purpose of the fourth section is to clarify the basic terms used in the study of the geography of population and settlements in the world. The total number of topics is 22. 4 study hours are planned for topic No. 7, two study hours are planned for topics No. 4, No. 5, No. 6, No. 15, No. 22, and one study hour - for the others. The possibilities for independent development of topics in the study

discipline "Geography of Population and Settlements" for both semester and final exams are described.